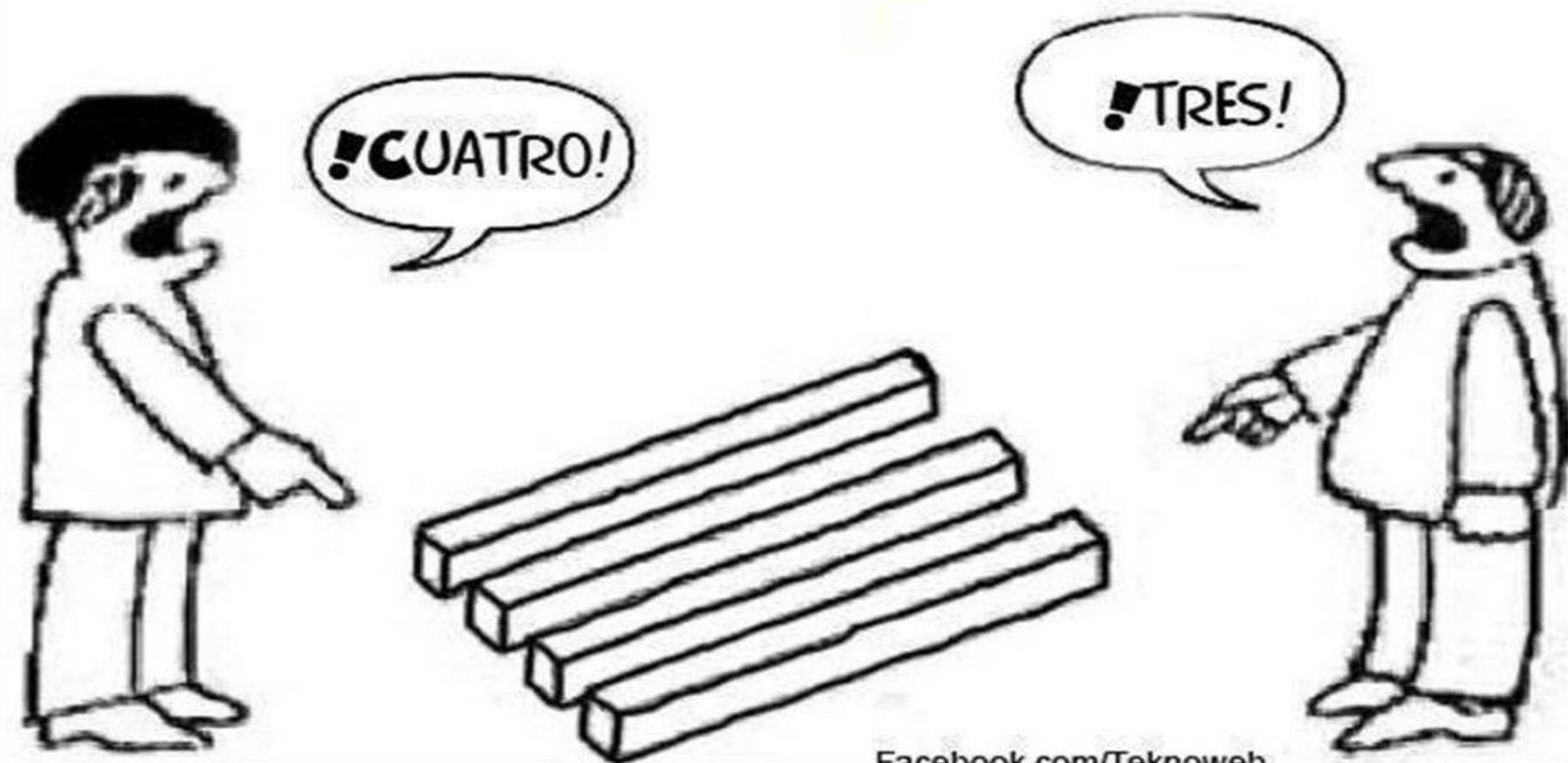

AS LEIS DA GESTALT

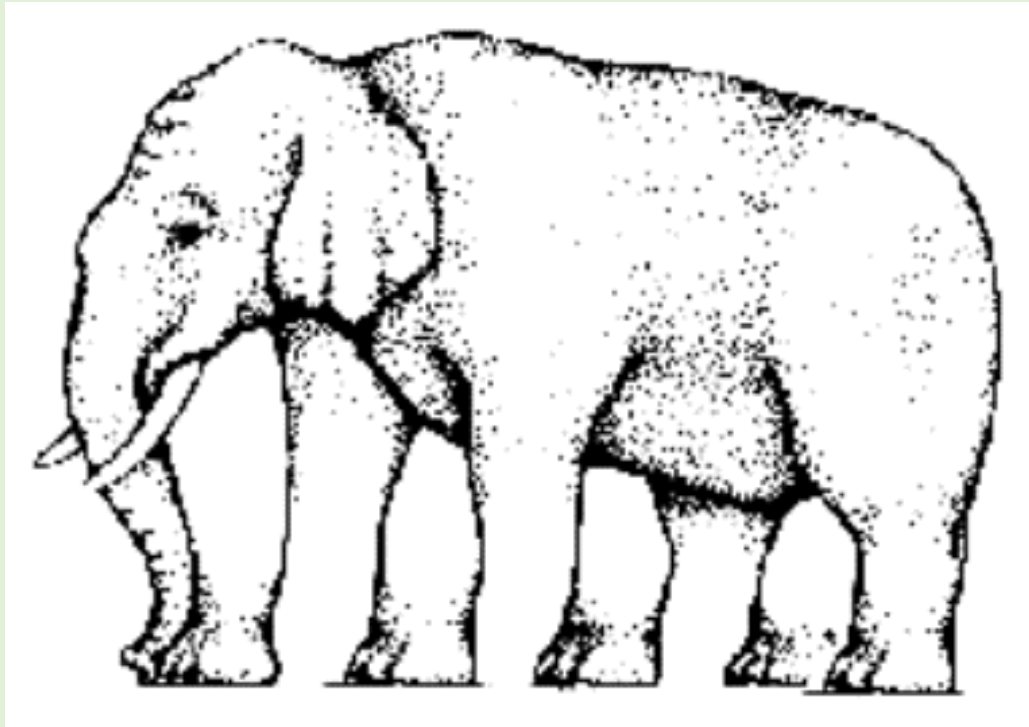
-COÑECEMENTO e PERCEPCIÓN-

Aa leis que conforman a mente humana para interpretar a realidade

DEPENDIENDO DE DÓNDE VEAS LAS COSAS,
LA PERCEPCIÓN DE LA REALIDAD PUEDE SER MUY DISTINTA.

CANTAS PATAS VES?

TEORÍA DE LA GESTALT

"El todo es más que la suma de sus partes"

Leyes de la Gestalt

Proximidad
1

Los elementos que están más cercanos, tienden a percibirse como grupo

Semejanza
2

Percibimos agrupados los elementos que son iguales.

Pregnancia
3

Se perciben mejor las formas simples o simétricas, de forma que resultan más comprensibles y memorizables.

Cierre
4

Tendemos a completar una figura incompleta

Experiencia
5

Percibimos algo en función de lo que conocemos y de nuestro aprendizaje

Simetría
6

Se perciben como iguales las imágenes simétricas

Continuidad
7

Se tienden a agrupar los elementos que siguen un patrón o continuidad

Figura Fondo
8

Parte de la base de que el cerebro no percibe un objeto como figura o fondo a la vez.

PRINCIPIOS FUNDAMENTAIS da GESTALT

tres principios esenciais que describen:

- como o todo é diferente da suma dos seus partes,
- como un conxunto percíbese como unha soa figura
- e como a figura sobresa e do fondo

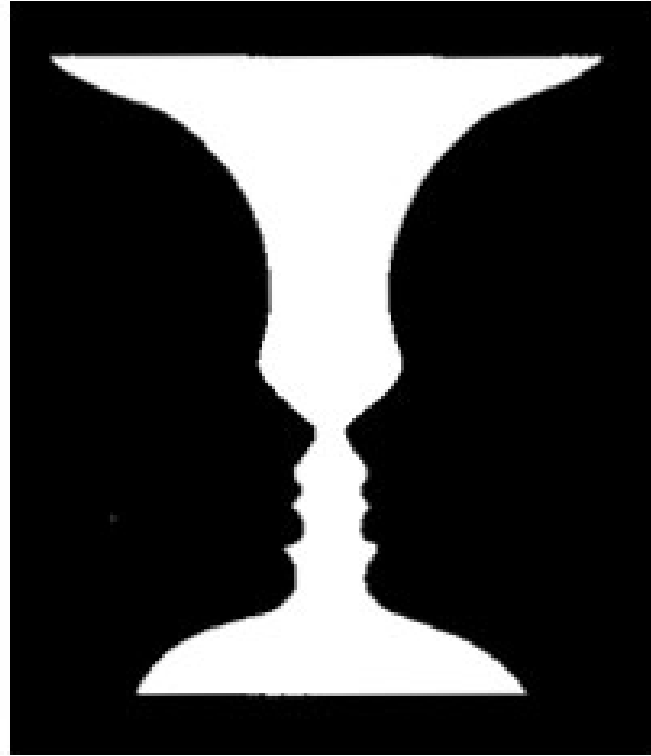
O cérebro non pode percibir un obxecto como figura e fondo ao mesmo tempo.

More than 300,000 children are sexually abused in Germany every year.
Donate online at: www.gegen-missbrauch.de

against abuse Inc.

Lei de PECHE

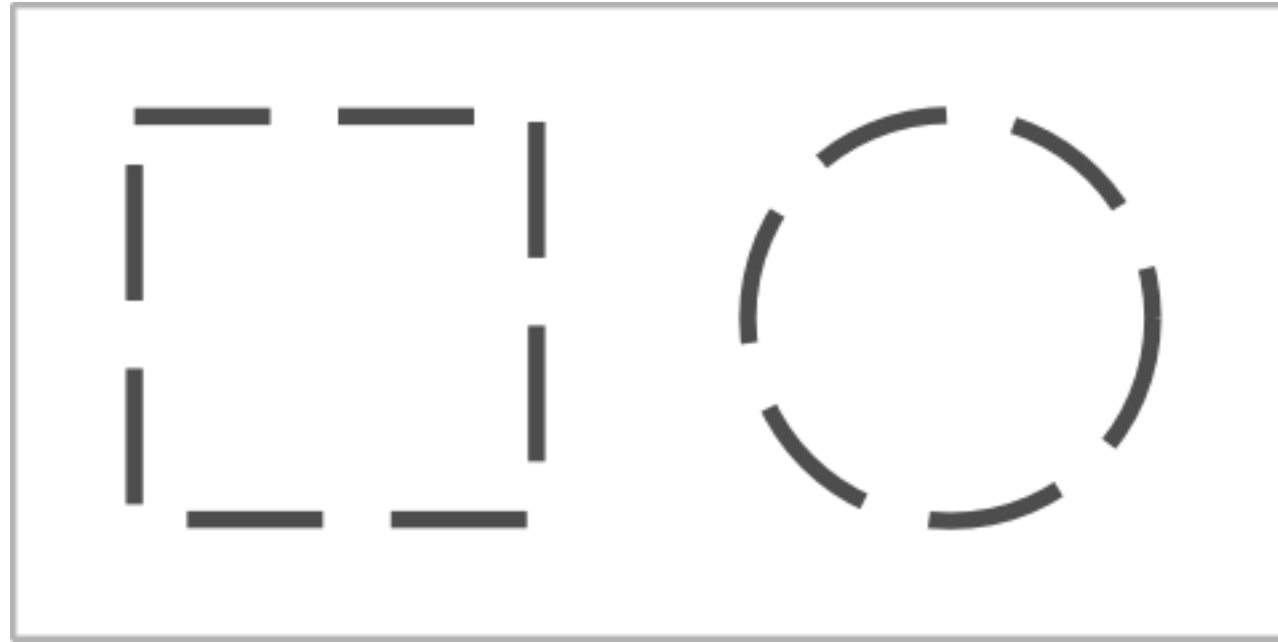
Tendemos a completar as figuras incompletas

Incomódanos ver as cousas "sen terminar", e dun modo ou outro enchemos os ocos con información máis ou menos relacionada. Nótase aquí que percibir non é de ningún xeito un acto pasivo, senón que é máis ben unha construción mental –ou unha configuración, que é o que *gestalt* significa–.

A tendencia para "unir os puntos" ocorre na vista tanto como no oído: a mente completa palabras que non alcanzou a escoitar e mesmo as inventa se non teñen sentido [véxase *O sentido da vida* e § *Palabras pantasma*]; ata as regras da composición musical parecen virar ao redor de soste durante minutos a expectativa sobre unha figura que podería pecharse en segundos, e é nese ansiado final cando obtemos satisfacción. Idéntico é o efecto (se non o propósito) dos "xogos" previos ao sexo, e quizá tamén o dos envoltorios dos agasallos, entre moitas outras cousas que se un pensa en por si tradúcense nun maior grao de comprensión e control da propia vida –ou da vida allea, se un ten vocación política ou xornalística–.

E, así como goza o suspenso... a mente humana tamén aborrece os finais inconclusos (valla o *oxímoron*) nas historias en xeral: odia as películas e libros con malos finais, e tamén sofre coas relacións emocionais que terminan abruptamente, sen un "peche" digno.

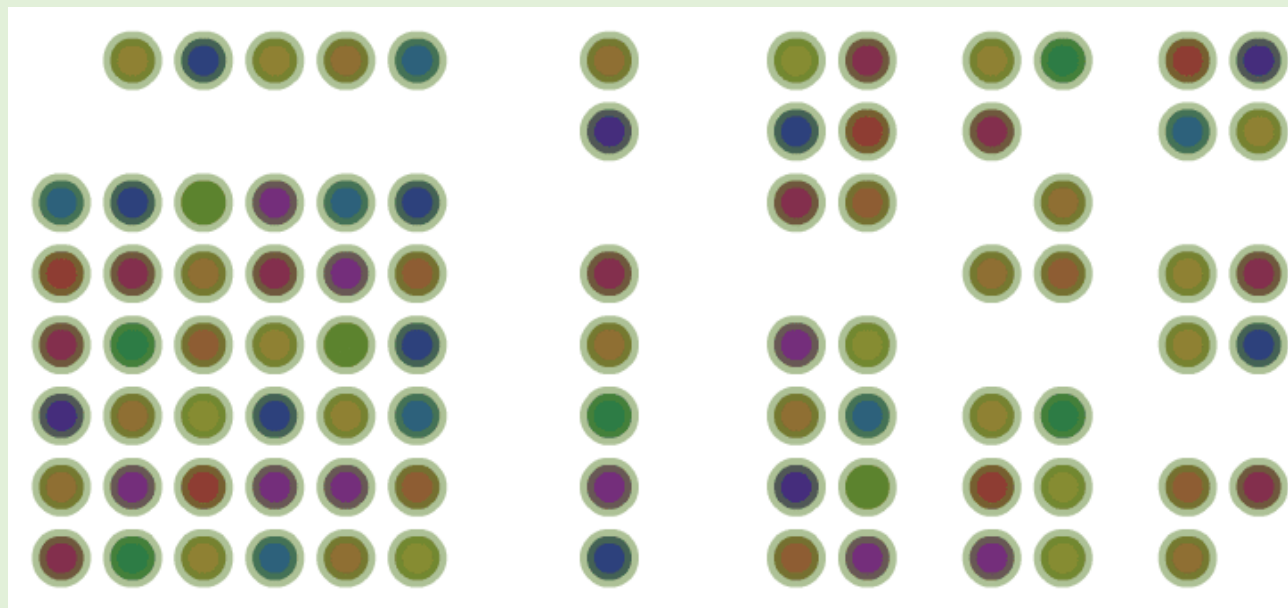

Principio de proximidade

Percibimos como partes dun mesmo obxecto as cousas que están máis próximas entre si que doutras. Por tanto, o concepto de "obxecto" é enganoso. Trátase, en realidade, dun conxunto, e, como tal, é un produto mental. Realmente non importan os seus outros atributos, ademais do espacial: o obxecto pode ser fisicamente heteroxéneo e percibirse como unidade, mentres que dous anacos de idéntica materia enténdense como distintos se o espazo sepáraos, como unha coma.

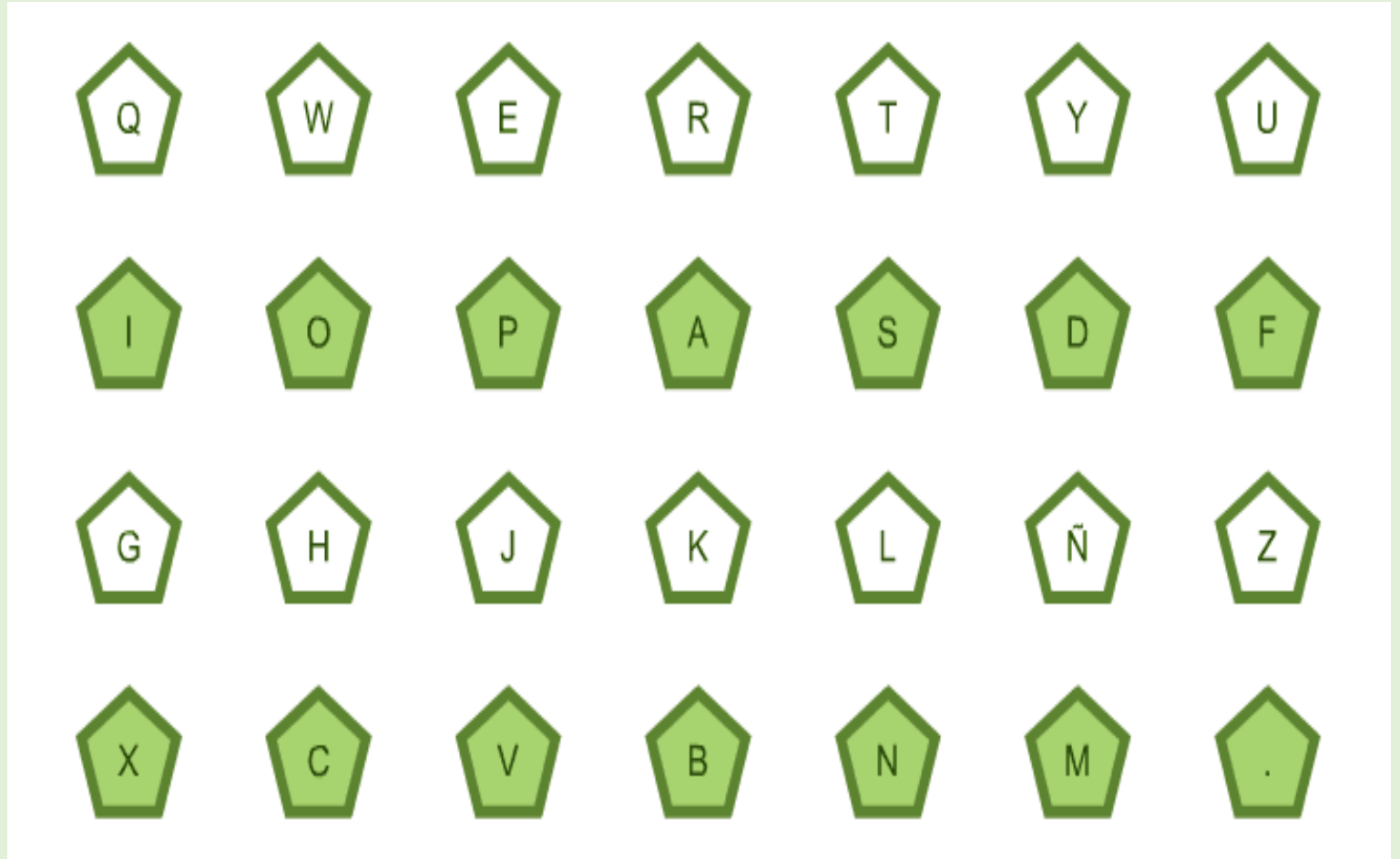

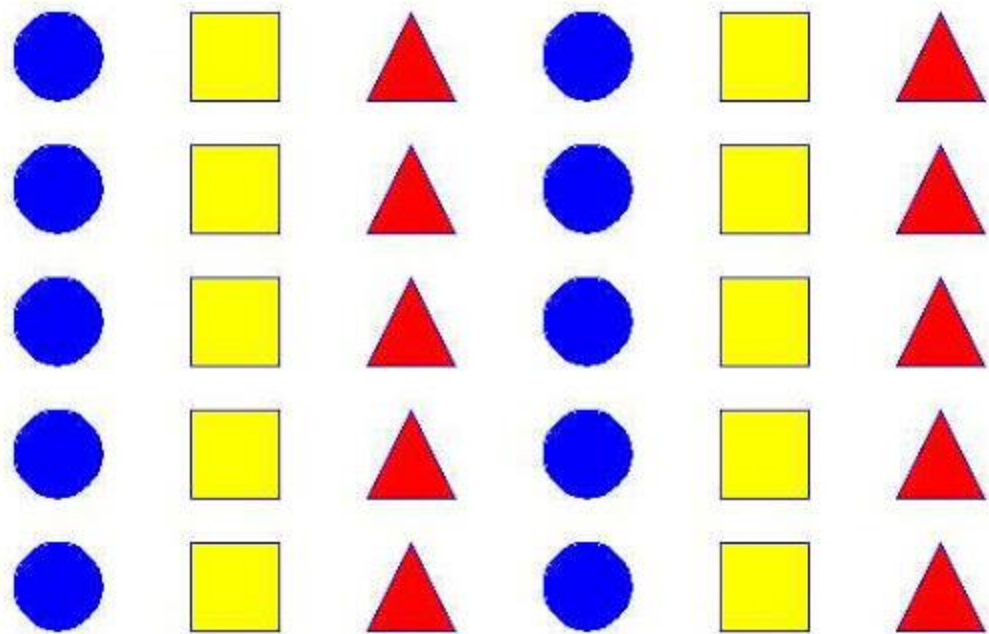

Principio de SEMELLANZA

Percibimos agrupados aquellos elementos que son iguales o posúen características común.

Lei da SIMETRÍA

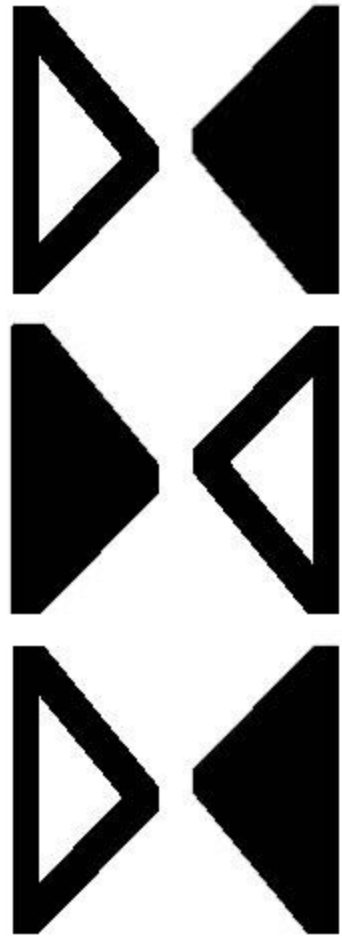
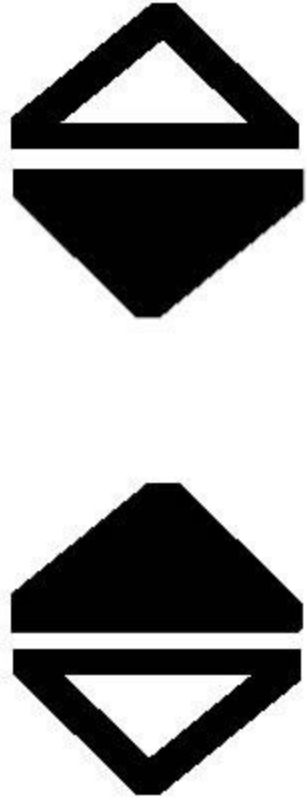
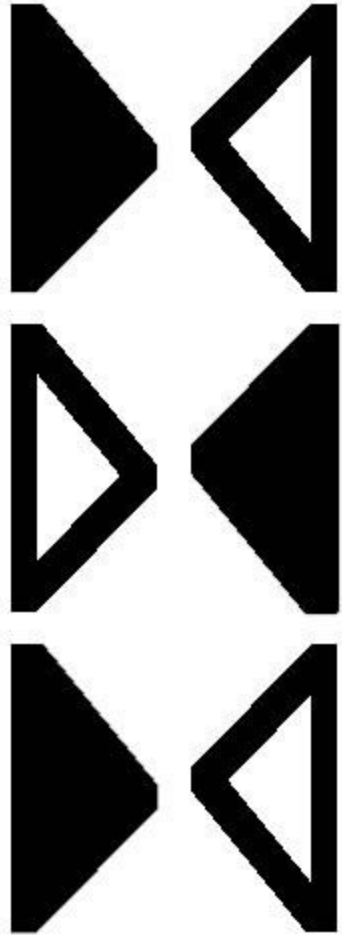

Percibimos como iguais as imaxes simétricas

A percepción agrupa os obxectos dispostos simétricamente para formar unha soa cousa, aínda que contradigan as nocións de proximidade e semellanza, configurándoos ao redor dun centro imaxinario. Ese centro é a abstracción. Unha nada delimitada polos bordos doutra cousa, como o buraco negro polo seu horizonte de eventos, como o ser pola consciencia que se pregunta polo ser e orbitao sempre deixando ese espazo incognoscible, definíndoo sen tocalo. É o ollo do furacán gestáltico.

Frecuentemente superposta coa de peche, esta lei da percepción permite agrupar cousas de maneiras máis complexas e abstractas, por relacións entre relacións no canto de características concretas, por oposicións en lugar de similitudes. Pode mesmo desafiar ao principio de peche e descubrir que o importante estaba no espazo entre as liñas, e non nestas...

Lei de Destino

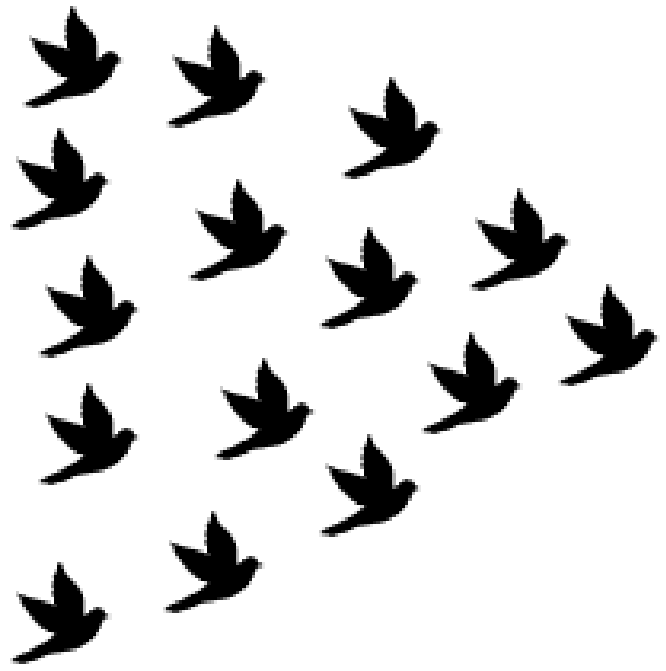
El principio de dirección común, también llamado de destino común, implica que los elementos que parecen construir un patrón en la misma dirección son percibidos como una figura.

Otro costume de simplificación da realidade que ten a mente é fabricar unha figura para partir do movemento de varias partes: peces similares e próximos nadando nunha mesma dirección son un exemplo. Ou sexa: cousas que comparten unha dirección percíbense como una mesma cousa aínda que non compartan outras características.

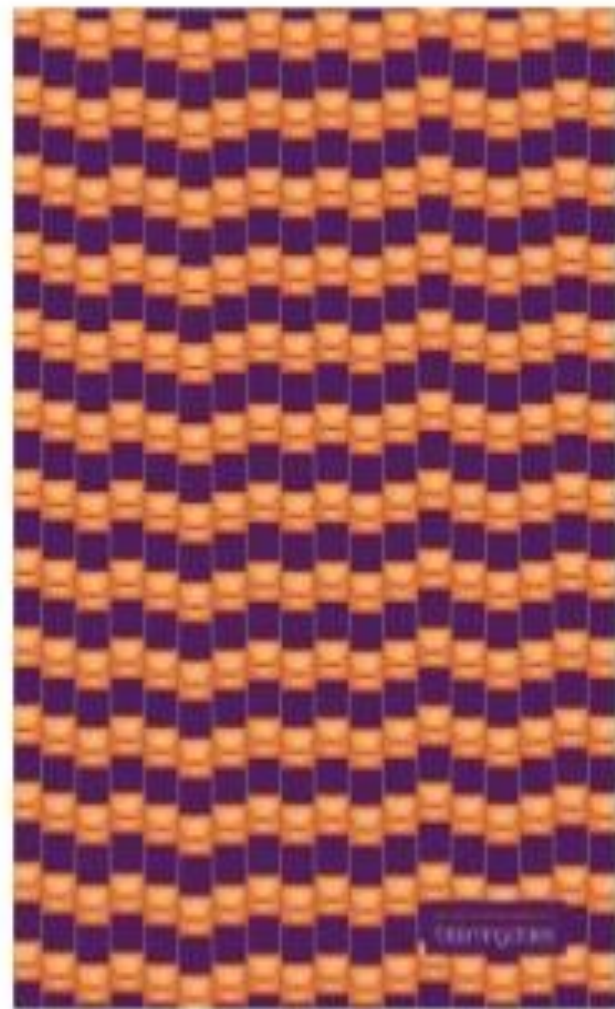
"Destino", sin embargo, es un concepto difuso que puede entenderse aquí como en cualquier otra parte no sólo como rumbo y meta, sino también y especialmente en lo abstracto como misión y finalidad. Que la bandada vuele en una misma dirección y en formación de V se explica por cómo se ha formado dicho orden (es más fácil volar detrás de otra ave) y no con el para qué: la bandada no se forma para permanecer junta, sino porque permanece junta, y no vuela en formación para ahorrar energía, sino porque ahorra energía. Del mismo modo, el canario canta más fuerte cuanto más pequeña es la jaula, y completamente loco estaría quien pensara que eleva su melodía para que más le opriman; canta porque, no para; llora. A esto el Hombre es una excepción notable. Nuevamente su inteligencia le juega en contra: el ser humano recién venido al mundo rápidamente aprende a llorar-para cuando comprende cómo el mundo responde a su llorar-porque y tiende a creer durante toda su estadía que el resto del universo funciona así también: haciendo a propósito, manipulando, extorsionando.

Ley del Movimiento o Destino Común:

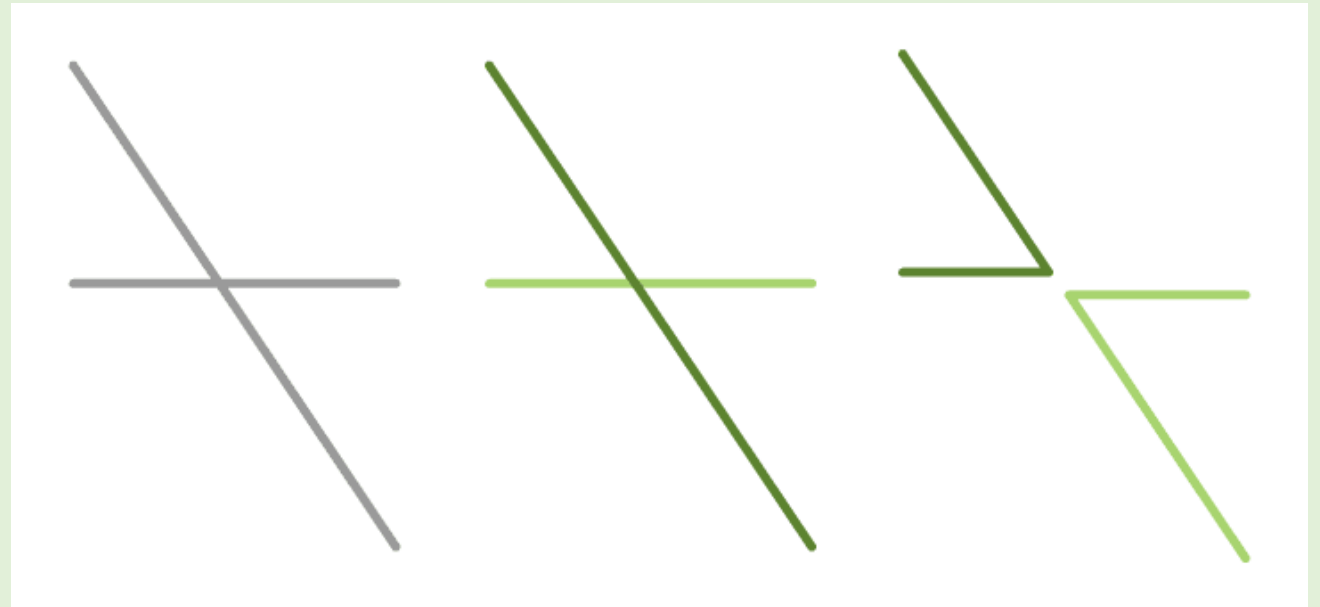
Si un grupo de elementos se mueve con velocidad uniforme sobre un campo de elementos similares, los que se mueven tienden a percibirse como un grupo coherente.

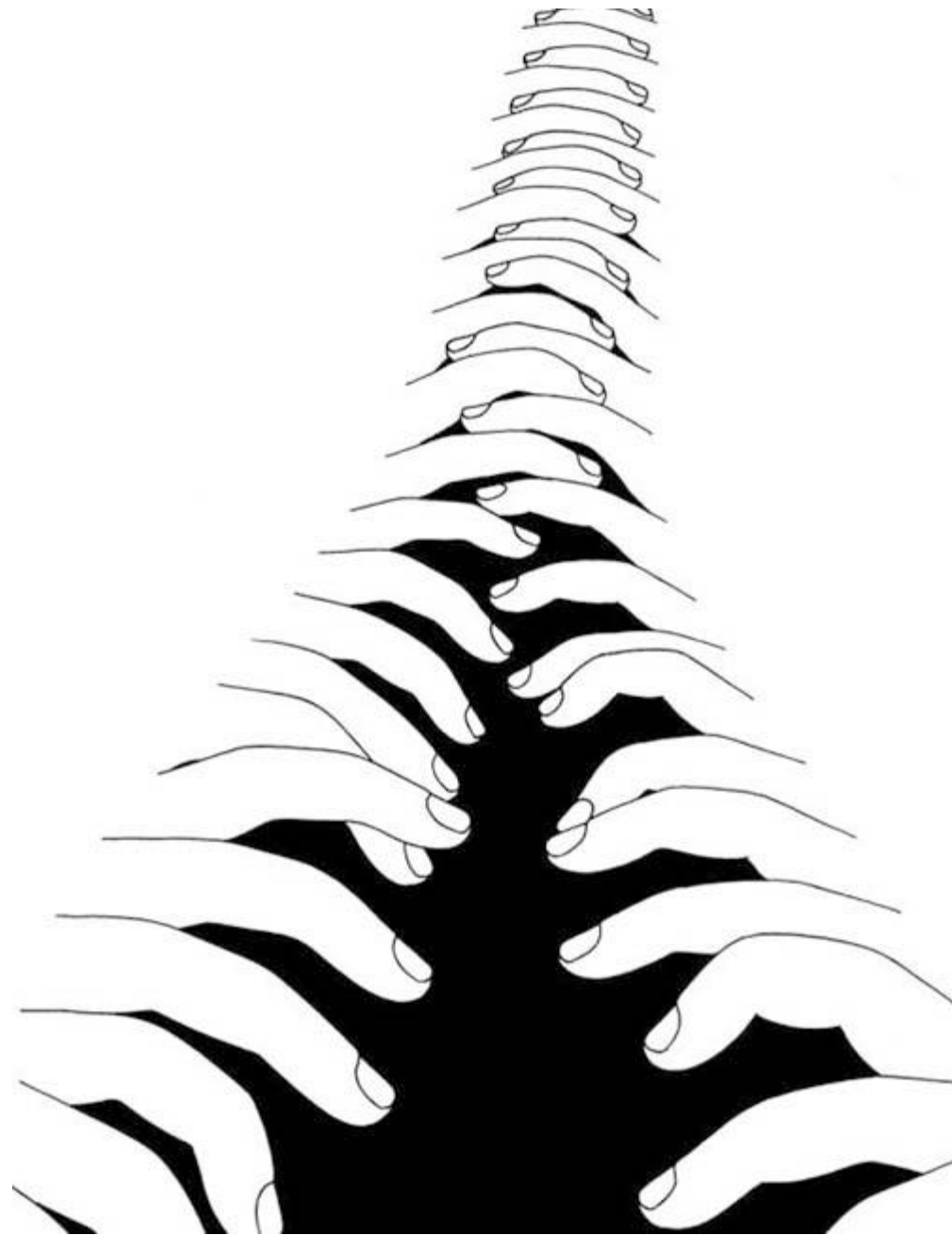
Lei da CONTINUIDADE

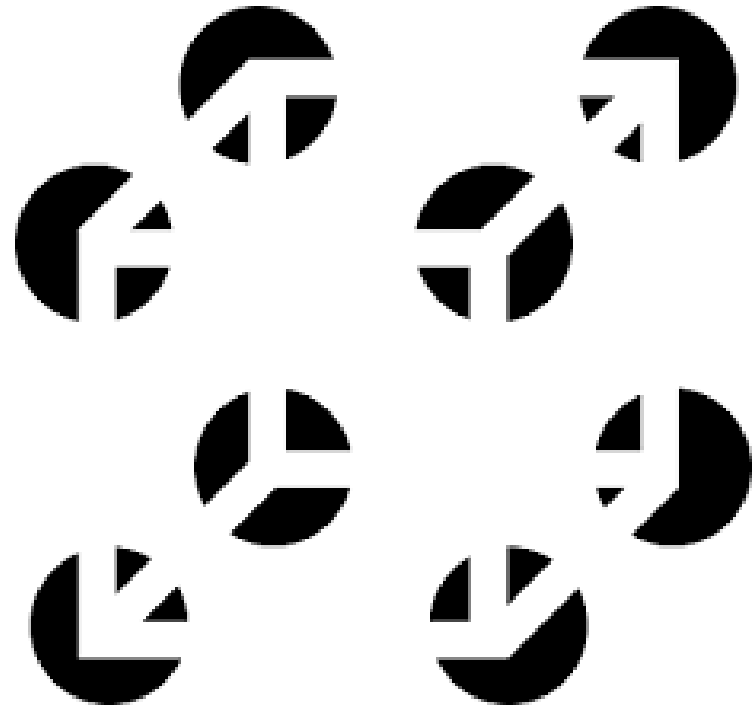
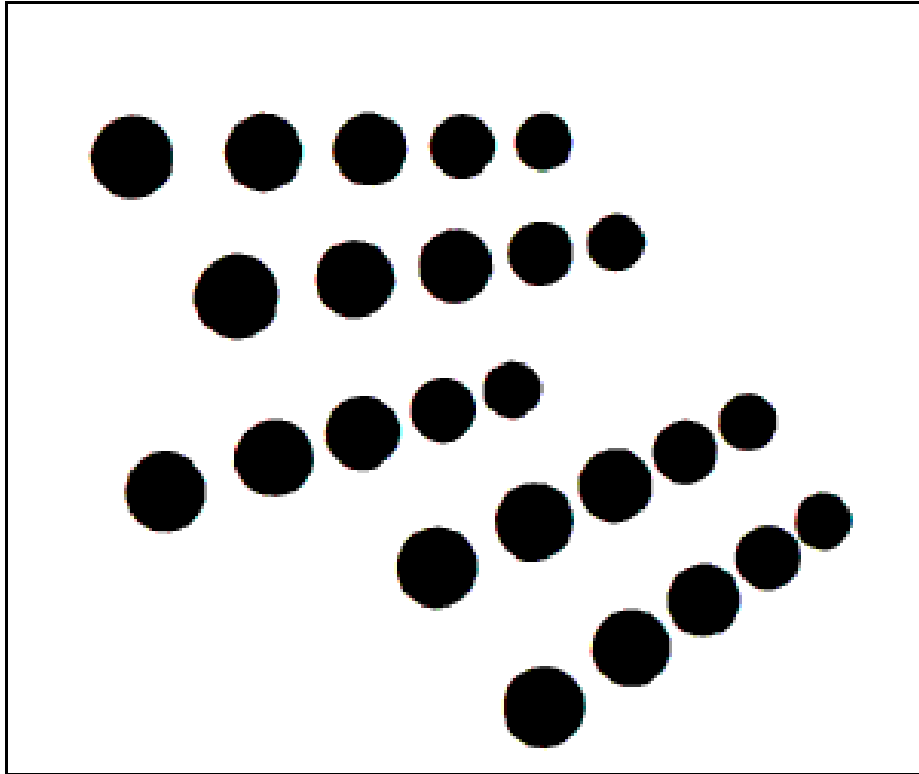
Tendemos a agrupar elementos que seguen un patrón de continuidade.

Segundo o principio de continuidade, conectamos os puntos dunha figura interrompida coa transición máis suave posible; o ollo da mente completa pola súa conta o invisible, e da forma máis directa e sinxela, mesmo se son elementos pertencentes a diferentes cousas. É outra forma de agrupación, e a súa manifestación máis común é cando ocorre unha superposición de dous obxectos e un eclipse parcialmente ao outro, ou cando os seus bordos tócanse diluíndo os límites de ambos. Tamén se coñece este principio como "de boa continuación", aínda que hai unha boa razón pola que prefiro o outro nome...

Tendemos a interpretar liñas rectas ou curvas suaves en lugar de ángulos e rizados pechados. Isto pode ser un problema cando o mecanismo trasládase a outros ámbitos fóra da óptica. No epistemolóxico, que é a superposición da verdade coa crenza –ou do obxecto co suxeito (e neste último sentido podería dicirse que a percepción e o coñecemento son o mesmo)–, o pensamento é máis fino canto mellor contempla os cambios na continuidade das cousas. Unha longa paréntese no discurso, por exemplo, podería ser tan distractor como necesario para a completitude da idea, interrupción tanto como ponte.

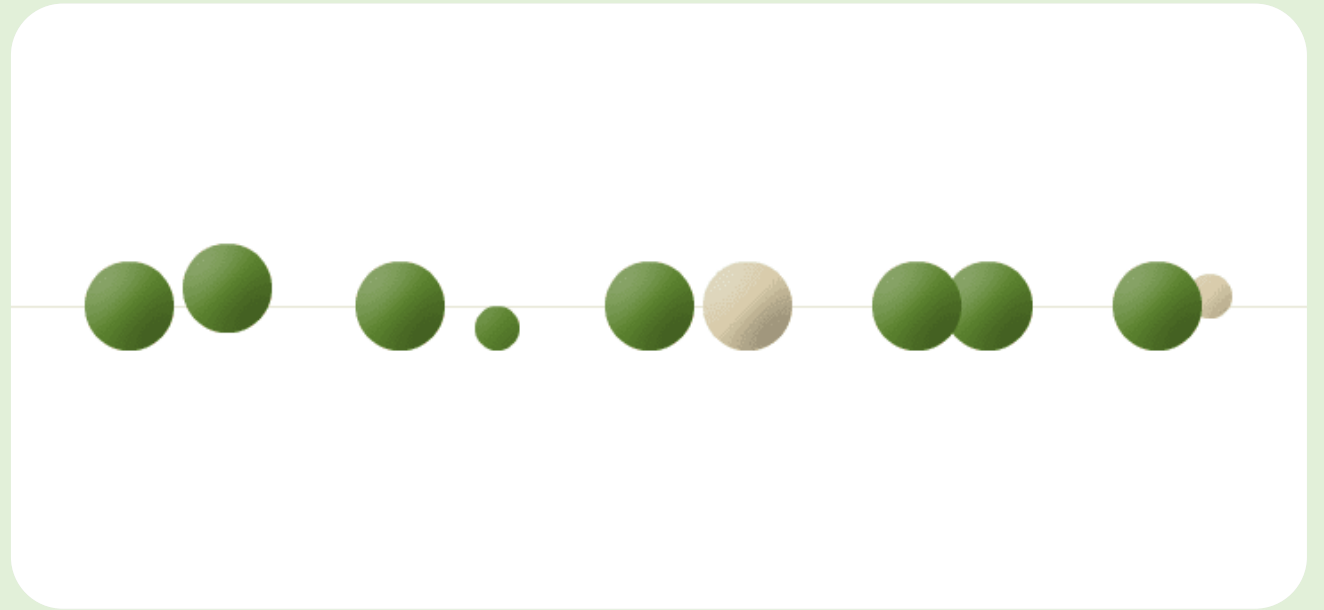

Lei da PREGNANCIA

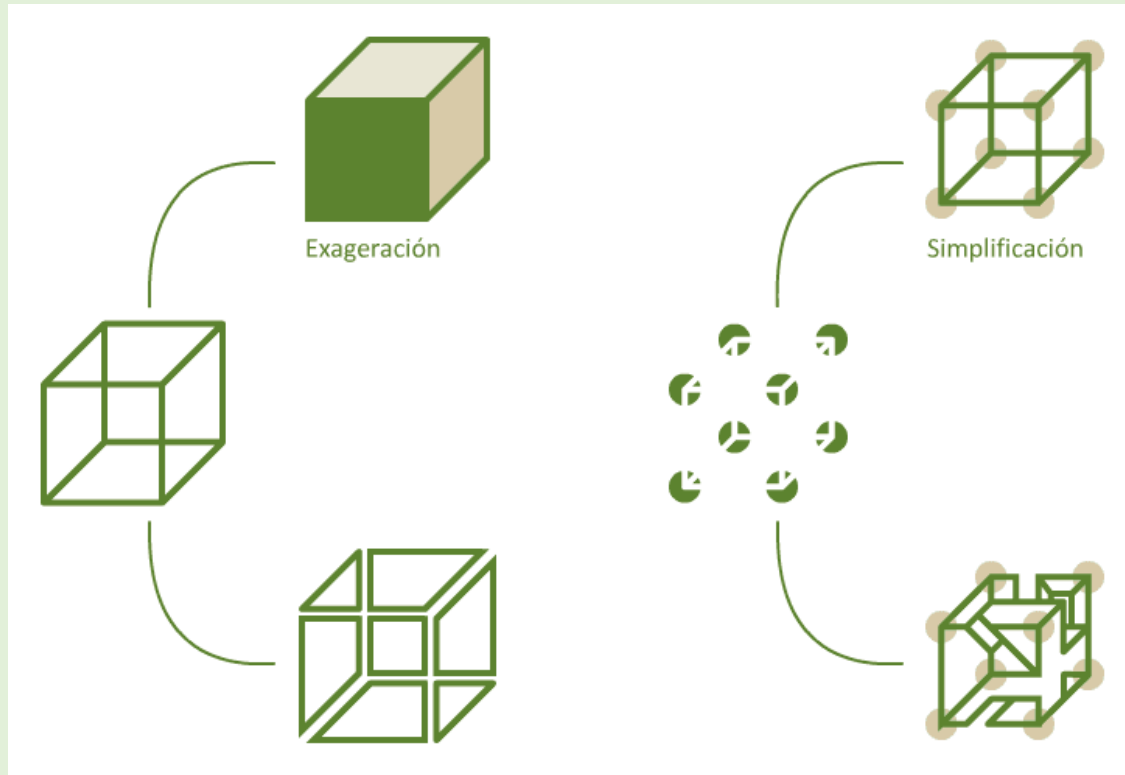

Percíbense mellor a formas máis simples e simétricas, de xeito que resultan máis comprensibles e memorizables.

O principio de pregnancy (tamén chamado "de boa forma" ou "de simplicidade") é unha lei xeral (ou sexa que é máis que unha lei oficial, suboficial ou soldado) que describe como a mente humana organiza o percibido do modo máis simple e coherente posible, dando preferencia ás formas completas, próximas, semellantes, simétricas, ordenadas e continuas (como dous grandes e redondas tetas que se tocan). Por tanto, a mente prefere as formas que xa posúen esas calidades por sobre as que debe elaborar ata que se axusten ás súas correspondentes regras. Prägnanz, en alemán, significa algo así como brevidade ou concisión (quizá se deba isto a que debemos percibir, e hai que facelo rápido antes que ben). Pero o concepto relaciónase tamén coa impregnación, a "impresión" que nos deixa o observado. Sendo así, xorde unha nova forma de clasificación das cousas de acordo á súa forza de pregnancy, a súa capacidade de manifestarse #ante a consciencia humana: entre dúas figuras similares, é máis pregnant a máis próxima, a máis grande, a máis distinta ao fondo, a máis completa, etcétera...

Cando dous pensamentos crúzanse, ocorre o mesmo que coas liñas da ilustración anterior. Este é o mecanismo que utilizamos (ou nos utilizou?) ao mirar o cubo de Procusto. O problema deste principio da percepción é que pode tanto subestimar a escena e simplificala demasiado como dramatizala e sobreactuala, forzando a simplicidade alí onde hai algo máis simple: nada. Os cubos de Procusto mostran ambos os extremos: no primeiro, configuramos unha idea moito máis complexa que a real; no segundo, obviamos unha gran cantidade de posibilidades a favor dunha rápida interpretación. En ambos, evadimos o coñecemento.

Nesta ilustración os dous cubos inferiores representan a realidade, pero tamén poden darse os casos contrarios e resultar que o esaxerado e o simple eran o real. O segundo destes é o predilecto dos paranoicos, que, esperando sempre o peor, trenzan conspiracións para encher os insoportables baleiros da percepción axustando como Procusto o mundo ás súas expectativas. O primeiro é, en cambio, o exceso de literalidad (sendo o literal oposto ao figurativo) propio dos inocentes, quen nin sequera tentan completar a figura porque non saben que o é, carecen de interpretación simbólica

